



# ПРАВААБАРОНЦЫ ЗА СВАБОДНЫЯ ВЫБАРЫ

## ГРАМАДСКАЯ КАМПАНИЯ

### «ПРАВААБАРОНЦЫ ЗА СВАБОДНЫЯ ВЫБАРЫ»

### ВЫБАРЫ Ё ПАЛАТУ ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ШОСТАГА СКЛІКАННЯ

Аналітычная тыднёвая справаздача па выніках назірання

20.06.2016–26.06.2016 г.

Назіранне ажыццяўляюць актывісты РПГА «Беларускі Хельсінкскі камітэт» і ПЦ «Вясна» ў рамках кампаніі [«Праваабаронцы за свабодныя выбары»](#)

#### ВЫСНОВЫ

- выбарчая кампанія застаецца ў беларускім грамадстве мала прыкметнай падзеяй, нягледзячы на пэўную актывізацыю дзейнасці палітычных рухаў і партый;
- дзяржаўныя СМІ актыўна асвятлялі V Усебеларускі народны сход (22–23 чэрвеня, Мінск) і рэпрэзентавалі яго як найвышэйшую форму народаўладдзя;
- апазіцыйныя партыі вылучылі сваіх прадстаўнікоў у абласныя і акруговыя выбарчыя камісіі: заўважная актывінасць ПБНФ, ПЛ «Справядлівы свет»; заяўлена пра вылучэнне прадстаўнікоў АГП і БСДП (Грамада);
- заява старшыні ЦВК Лідзіі Ярмошынай аб працэдуры падліку галасоў дае падставы для сумневу ў дакладнасці і празрыстасці гэтай працэдуры.

#### АСВЯТЛЕННЕ ВЫБАРЧАЙ КАМПАНІІ

Пачатак выбарчай кампаніі пакуль застаецца ў беларускім грамадстве мала прыкметным, нягледзячы на пэўную актывізацыю дзейнасці рухаў і палітычных партый. І на нацыянальным, і на рэгіянальным узроўнях дзяржаўныя СМІ тэму выбараў практычна не асвятляюць. Пры гэтым актывіна асвятляўся V Усебеларускі народны сход (22–23 чэрвеня, Мінск) і

рэпрэзентаваўся як «народнае веча», «найвышэйшая форма народаўладдзя» і інш.

## **ВЫЛУЧЭННЕ ПРАДСТАЎНІКОЎ У АВК**

Завяршыўся працэс вылучэння адпаведнымі суб'ектамі сваіх прадстаўнікоў у склад ТВК і АВК. Аб'явы аб парадку прыёму дакументаў былі змешчаны на сайтах абласных выканаўчых камітэтаў і Мінгарвыканкама.

Апазіцыйныя партыі актыўна вылучаюць сваіх прадстаўнікоў у абласныя і акруговыя выбарчыя камісіі. Праўладныя партыйныя структуры таксама вылучылі сваіх прадстаўнікоў: ЛДПБ, КПБ і Рэспубліканская партыя працы і справядлівасці разлічваюць на прадстаўніцтва ў камісіях. Фэдэрацыя прафсаюзаў і ГАА «Белая Русь» пакуль не агучылі колькасць вылучэнцаў. Назіральнікі з рэгіёнаў сведчаць, што гэты працэс ідзе актыўна.

У Мінску прэтэндэнтаў у склад камісій ад апазіцыйных партый выклікалі ў арганізацыйна-кадравы адзел Мінгарвыканкама і аблвыканкама для высвятлення здольнасцей гэтых прэтэндэнтаў да працы ў выбарчай камісіі. У той жа час прадстаўнікам партый, якія плануюць прысутнічаць на сумесных пасяджэннях, загадана падрыхтаваць інфармацыю аб прэтэндэнтах у камісіі.

Фіксуюцца выпадкі кропкавых рэпрэсій у адносінах да актыўных удзельнікаў ранейшых выбарчых кампаній. Кіраўніцтвам ААТ «Неман» (Гродна) звольнены грамадскі актывіст Ігар Дзячкоў. Паводле яго словаў, галоўная прычына такіх дзеянняў адміністрацыі, – яго ўдзел у мінулых выбарах у якасці назіральніка. Актывісты Руха «За Свабоду», загадчыцы Музея традыцыйнага ручнога ткацтва Паазер'я (Полацк) Вользе Дамаскінай не прадоўжылі кантракт, што, як яна лічыць, звязана з намерам Дамаскінай вылучацца кандыдатам у дэпутаты на сёлетніх выбарах.

## **ВЫКАНАННЕ РЭКАМЕНДАЦЫЙ МІЖНАРОДНЫХ ЭКСПЕРТАЎ**

Старшыня ЦВК Лідзія Ярмошына ў адказ на пытанне БелаПАН публічна заявіла, што празрыстага падліку галасоў па выніках бягучай парламенцкай кампаніі не будзе:

«Камісіі не будуць падлічваць, паказваючы кожны бюлетэнь. Для гэтага трэба ўносіць змены ў закон, таму што працэдура падліку прапісаная там»<sup>1</sup>. Пры гэтым яна падкрэсліла, што рэкамендацыя Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека АБСЕ аб тым, каб назіральнікі маглі кантраляваць падлік галасоў, выкананая.

---

<sup>1</sup> Даступна на: <http://belapan.com/archive/2016/06/23/852161/>.

Эксперты кампаніі «Праваабаронцы за свабодныя выбары» лічаць<sup>2</sup>, што такім чынам рэкамендацыя БДПЧ застаецца невыкананай; дзеючае заканадаўства дае магчымасці ЦВК вызначыць такую працэдуру сваёй пастановай, і гэта не патрабуе ніякіх зменаў у заканадаўстве. Беларусь застаецца фактычна адзінай краінай ў рэгіёне, у якой захоўваецца таемная, нібы спецаперацыя, працэдура падліку галасоў. У заканадаўстве іншых краін Усходняга партнёрства і ў заканадаўстве РФ прадугледжаны празрыстыя працэдуры.

---

<sup>2</sup> Владимир Лабкович: Заявление Ермошиной - не юридическое, а политическое. Даступна на: <http://spring96.org/ru/news/83467>.